

Utrecht, toen met 71—51 stemmen de motie 's-Gravenhage werd aangenomen, waarbij te voren door den voorzitter was gezegd, „dat de stemming niet de beteekenis zou hebben van eenig besluit”. Dat zij iets anders moet beteekenen blijkt wel hieruit, dat *zeer vele* afdeelingen in Deventer omgekeerd als in Utrecht stemden; West-Friesland zelve stemde in Utrecht *tegen* de motie 's-Gravenhage!

Haarlem, 7 November 1911.

N. J. M. FAÇEE SCHAFFER.

EEN GEHEIMMIDDEL.

Geachte Redacteur!

Sta mij een kleine plaatsruimte af om te antwoorden op het artikel onder „Beroepsbelangen” in uw laatste nummer door dr. PINKHOF.

Laat ik dan beginnen met u te zeggen, dat ik veel waars in zijn betoog vind, doch het op enkele punten niet met hem eens ben. Ik geef toe, dat het een geheimmiddel is; maar gesteld, dat het middel een derivaat was van acoïne en ik gaf als een der bestanddeelen op diparazänisylmonophenetyl guanidine chloorhydraat, of dat het in hoofdzaak bestond uit een radioactieve suspensie van acetylparaamidosalol, dan was het voor een enkelen doorkneeden chemicus-medicus geen geheimmiddel, maar voor het gros zeker even geheimzinnig nog als het granuline. Salvarsaan en tuberculine noemt gij geen geheimmiddel, omdat de samenstelling en herkomst voor niemand verborgen wordt gehouden.

Volkomen juist, maar voor de vervaardigers een geluk, dat $\frac{9}{10}$ niets begrijpt van de samenstelling en de andere $\frac{1}{10}$ het toch niet kan namaken; bij granuline zou dat vermoedelijk wel het geval zijn. Bovendien, ik beweer, dat ieder tuberculine zelfs voor den vervaardiger zelf een geheimmiddel is. Ik heb steeds aan de mogelijkheid gedacht, dat mijn middel in andere handen minder succes zou geven; daarom stond ik het ter beproeving af aan collega SCHUT; daarom staat het nog ter beschikking van hen, die er mede willen proeven nemen.

Wat tenslotte betreft het loon, dat mij wordt toegedacht als het middel deugdelijk blijkt te zijn en na mijn dood de samenstelling niet bekend zou worden, hierop zou ik willen antwoorden, dat het mijn plan niet is het middel steeds geheim te houden, maar „charité bien ordonnée commence par soi-même” en „ik heb geen lust mij uit te kleeden voor ik naar bed ga”.

Ik ben bereid, als de berichten over granuline even gunstig blijven als tot nu toe, een groote hoeveelheid steeds bereikbaar te stellen voor minvermogens tegen den mij kostenden prijs.

Ik weet, dat het middel onschadelijk is, en begrijp niet, waarom ernstige collega's het niet zouden voorschrijven, nu het granuline heet, terwijl dezelfde toch ook stovaine en orthoform aan hun patiënten geven, evengoed als sanatoegen, somatose en haematogeen.

U dankend voor de plaatsruimte,

hoogachtend,

Apeldoorn, 6 November 1911.

J. H. VAN GRAFHORST, arts.

Wij willen den heer VAN GRAFHORST, die in ons blad is aangevallen, de gelegenheid tot antwoorden niet weigeren; stellen echter verder voor zijn geheimmiddel onze kolommen niet beschikbaar. „Of schort het aan begrip?” vroeg PINKHOF. Bovenstaande fraaie verdediging doet zien, dat inderdaad het begrip zoek is.

H. BURGER.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Militiewet.

In de vergadering der Tweede Kamer van Donderdag 2 November zijn bij de behandeling der Militiewet eenige artikelen ter sprake gekomen, waarmede de geneeskundigen ook in aanraking zullen komen. De voornaamste dier bepalingen zijn in dit *Tijdschrift* 1) indertijd medegedeeld. Bij de behandeling zijn echter juist in deze bepalingen door aangenomen amendementen nog al belangrijke wijzigingen aangebracht.

Bij artikel 41, dat bepaalt, dat de burger-geneeskundige, die met een officier van gezondheid den militieraad moet bijstaan voor het doen van uitspraak nopens de geschiktheid voor den dienst, aangewezen wordt door den voorzitter van den raad, terwijl de officier van gezondheid door of vanwege den minister van marine of van oorlog wordt aangewezen, heeft de heer TER LAAN de gelegenheid te baat genomen om te wijzen op kwade praktijken, die bij de keuring voor de militie plaats hebben. Vooral in de provincie Groningen schijnen kwakzalvers, die aan de lotelingen beloften doen dat zij afgekeurd zullen worden, veel slachtoffers te maken. In het voorloopig verslag is er op aangedrongen een verbod in de wet op te nemen, dat een keurend geneesheer zijn eigen patiënt keurt, maar de minister wilde dat niet, omdat zulk een verbod in de toepassing tot zeer groote bezwaren aanleiding zou geven. De heer TER LAAN stelde op den voorgrond, dat hij omkoopning van de dokters, burgerlijke en militaire, eenvoudig ondenkbaar acht, maar, voegde hij er aan toe, aan den anderen kant komen er afkeuringen voor, waarvan men vermeld staat. Hij raadde den minister aan daartegen alle middelen in het werk te stellen en alles te bevorderen om die bedriegelijke praktijken weg te nemen. Het publiek moet vertrouwen in de keurende dokters hebben en dat heeft het bijv. in de provincie Groningen niet. Daarom verzocht hij de minister het zóó in te richten, dat de lotelingen niet van te voren weten, door welken dokter zij gekeurd zullen worden, en de dokters niet weten, wien zij te keuren zullen krijgen, en dat geen dokter ooit zijn eigen patiënt mag keuren. Hij zeide nog uitdrukkelijk, dat niet te vragen, omdat hij de dokters wantrouwt, maar omdat de lotelingen ze wantrouwen.

De minister van oorlog gaf toe, dat inderdaad in onze noordelijke provinciën het euvel bestaat, door den heer TER LAAN besproken. Hij wil de denkbeelden door dezen spreker aan de hand gedaan gaarne overwegen.

1) Jaargang 1911, I, bldz. 1078.